ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE SCHIJNPOORTWEG TE ANTWERPEN

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

Rapport opgemaakt door: Cynthia Holstein

ABO CONSULTANCY

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

Februari 2020

Dossiernr. Intern: 27676

AOE: 2020B42

INHOUD

Deel 1: Verslag van resultaten

1 Advies 3
2 Kwaliteitscontrole en ondertekening 4

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 ADVIES

Er wordt voor de aanleg van een riolering en verhardingen ter hoogte van de Schijnpoortweg te Antwerpen een bodemingreep beoogd van ca. 7.580 m², waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art 5.4) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief.

Voor het gehele onderzoeksgebied wordt een vrijgave geadviseerd. Het onderzoeksgebied bevindt zich in een sterk geïndustrialiseerd havengebied. Ten westen is de Lobroekdok gelegen en ten noorden het Albertkanaal. Volgens de Bodemkaart is het onderzoeksgebied in een bebouwde zone (OB) gelegen. Binnen het onderzoeksgebied is in 2018 een spoelboring gezet door de Belgische Geologische Dienst, waarbij er tot ca. 1 m-MV alleen steenpuin is aangetroffen. In de ruimere omgeving (1 km afstand) zijn wel enkele bodemtypes gekarteerd, zoals zeer natte zandleembodems zonder profiel (sLfp) en natte lemige zandbodems zonder profiel (Sep). Mogelijk sluiten deze bodemtypes bij het oorspronkelijke bodemtype binnen het onderzoeksgebied aan.

Het onderzoeksgebied van deze bureaustudie overlapt een gedeelte waar reeds een archeologienota over geschreven is door BAAC Vlaanderen in 2018 (ID: 674). De werken die in deze archeologienota worden beschreven voorzien in de vervanging van de oude brugconstructie (Burgemeester van Gabriel Theunis brug) in 1960. Volgens BAAC was het kennispotentieel gericht op de steentijd tot de middeleeuwen. Echter, doordat het Klein Schijn in het verleden meerdere malen verlegd is geweest, werd de kans klein geschat dat er nog archeologische lagen en/of sporen aanwezig zijn.

Er wordt een mogelijke ophoging binnen het onderzoeksgebied verwacht. Het onderzoeksgebied bevindt zich in een sterk geïndustrialiseerd havengebied. Volgens de topografische kaarten lag het onderzoeksgebied in 1873 en 1939 op een hoogte van ca. 2 m TAW. Heden ten dage loopt de hoogte van de Schijnpoortweg langzaam af van noord (ca. 4,3 m TAW) naar zuid (4,8 m TAW). Hiermee moet rekening gehouden worden dat gegevens op historische kaarten niet altijd accuraat zijn. Echter, gezien de aanleg van de Burgemeester Gabriel Theunisbrug rond 1960, is het plausibel dat het onderzoeksgebied mogelijk opgehoogd is.

Het bodemarchief van het onderzoeksgebied is verstoord door de aanleg van verhardingen. Er wordt voor het gehele onderzoeksgebied een verstoring verwacht van minstens 0,5 m-MV. Binnen het onderzoeksgebied heeft de aanleg van de riolering het bodemarchief van het uiterst zuidelijke en noordelijke gedeelte verstoort tot ca. 1,6 m-MV. De riolering loopt ter hoogte van de parking van het Sportpaleis schuin richting de bermen toe. Binnen het onderzoeksgebied wordt een gescheiden riolering aangelegd die ca. 2 tot 3 m-MV diep wordt aangelegd. De riolering wordt in een smalle sleuf aangelegd waarvan de breedte maximaal 3 m bedraagt. Het is de vraag in welke mate de geplande werksleuven over een lengte van ca. 370 m zullen zorgen voor kennisvermeerdering. De sleuven worden daarnaast in talud aangelegd en zullen bij een archeologisch vervolgonderzoek voor een zeer beperkt inzicht zorgen.

De Schijnpoortweg zal verder worden heraangelegd in asfalt en vindt voornamelijk binnen reeds verstoorde grond plaats. De aanleg van kasseien hebben het bodemarchief namelijk tot ca. 0,5 m-MV diep verstoord. De aanleg van asfalt zal het bodemarchief niet dieper verstoren. De planting van enkele bomen zal het bodemarchief enkel zeer lokaal tot 0,8 m-MV diep verstoren.

Op basis van deze argumenten wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General director		26 februari 2020
Toon Moeskops	Business Unit Manager		26 februari 2020
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ kwaliteitsverantwoordelijke		26 februari 2020